

Грицак Наталія Русланівна,
*доктор педагогічних наук,
 кандидат філологічних наук, професор,
 завідувач кафедри української та зарубіжної літератур
 і методик їх навчання,
 Тернопільський національний педагогічний університет
 імені Володимира Гнатюка*

СЛОВО ПРО ВОЇНА-ПОЕТА

28 січня 2025 року викладачі, студенти факультету філології і журналістики, адміністрація, працівники Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка прощалися з нашим випускником Михайлом Микусем, Позивний «Небо». Ці матеріали – це не науково-методична чи літературознавча стаття, це радше деякі спогади і слова подяки.

Вперше я Михайла побачила, коли він ще був учнем Тернопільської спеціалізованої школи № 7. Наші студенти 4 курсу проходили педагогічну практику, у нього в класі викладали літературу. На захист педагогічної практики запросили його та інших дітей. З-поміж своїх однокласників Михайло вирізнявся особливою скромністю, навіть можна сказати соромязливістю, не було у нього тієї юнацької зарозумілості чи пихатості. Але коли він почав виконувати власно написаний реп, усі в аудиторії відчували неймовірну силу духу, індивідуальність, незламність, і що, найголовніше, щирість і справжність емоцій. Через кілька років Михайло вже був студентом філологічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету. Багато читав, був надзвичайно цікавим співрозмовником, жодне студентське дійство чи захід не відбувався без Михайла. Він був натхненником, лідером і, не побоююсь цього слова, душею групою. Про особливу людяність, теплоту і щирість у взаєминах говорять всі, хто його знав. Тому і не дивним є той факт, що на фронті поруч із ним служили чи то оберігали кошенята, цуценята...

Написання віршів, виконання репу були невід'ємною частиною його життя. Окремі рядки віршів він читав на прохання своїх одногрупників чи нас,

викладачів, на парах. Інколи ми так захоплювалися, що і не помічали, як за читанням цих рядків завершувалося заняття. Але, мабуть, у цьому і є сила поезії.

Вже перебуваючи на фронті, питаючи його «Як ти?», він традиційно зі всією своєю безпосередністю, щирістю і гумором відповідав: «Нормально, перед екзаменами деколи було страшніше))))».

Після завершення навчання в університеті він пішов у Правий сектор. Плечом пліч з іншими молодими людьми здійснював патріотичне виховання юнаків. Своїм прикладом показував мужність і любов до рідної землі. Вже його друзі-побратими згадують: «Честь, вірність, гідність, борець за справедливість, патріот, націоналіст, ненависник сміття – таким я тебе знав і поважав». «Цивільний Корпус «Азов», Національний Корпус, Невідомі Націоналісти, Сильна Галичина, Доміфка – усюди ми були разом...».

У 2023 році вийшла друком його збірка поезій «Всесвіт тисячі мрій», куди увійшли вірші різних періодів. Ця книга – це книга спогадів, пошуку та боротьби, це своєрідний поетичний документ про незламність і сила духу, про мрію бачити Україну вільною, сильною і незалежною.

Сила і Гідність,

Честь і Вірність

На цьому заснована

Наша стійкість...

Не страшні ракети,

Кулі, танки, гранати...

Ой, чи пан, чи пропав –

двічі не вмирати!!!

У спілкуванні з ним вже під час війни, а він був у самих гарячих місцях, мене вражила його глибоке філософське розуміння і усвідомлення того, що смерть і життя завжди поруч. Вічною залишається любов... заради любові потрібно жити.

Хтось зі Щитом, Хтось на Щиті

Солона крапля на щоці

Кров уже застала на Мечі

Твоє життя - у Твоїй руці,

Одна Любов, - вона в Душі...

Він ніколи не сприймав себе по особливому, не вважав себе унікальним і обдарованим. Він був один із десятків тисяч... Вже сьогодні рядки є вірша «Я піксель ЗСУ» ми сприймаємо як поетичне пророцтво.

Я піксель ЗСУ,

Один з десятків тисяч.

Взявши у руки зброю,

Позиції вже не залишимо.

Точка Неповорнення

Нами давно вже пройдена,

Заради Нашої Нації,

А не заради орденів!

Таким, як ми, медалі

Вручать лиш посмертно,

Та поки Ми живі

І на ногах стоїмо твердо,

Пощади ворогу – не буде!

Це орки, а не люди!

Їх ніколи не згадають,

Нас ніколи не забудуть!

Свідомо ставши Воїном,

В мене одна дорога, –

Зустрінемося в Вальгаллі –

Після Перемоги!

*Знаю дію правильно,
Ні про що не шкодую.
З руїни України –
Піднімемо – розбудуєм!*

Михайло Микусь віддав своє життя за свободу України, за те, щоб діти навчались в українській школі, за те, щоб ми вільно ходили по своїй землі, за те, щоб українське слово лунало від Карпат до Донецька! Низький уклін ВОЇНУ-ГЕРОЮ МИХАЙЛУ МИКУСЮ, «НЕБО»!

Гурдуз Андрій Іванович,
*кандидат філологічних наук, доцент,
кафедра української мови, літератури
та методики навчання,
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова*

ВИКЛАДАННЯ КОМПАРАТИВНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА У ВІТЧИЗНЯНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: ПРОБЛЕМАТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ

Упровадження курсів компаративного літературознавства у вітчизняних закладах вищої освіти з кінця ХХ ст. стало прогресивним рішенням у сфері викладання дисциплін літературознавчого циклу і гуманітаристики в цілому. Водночас практика викладання компаративістики засвідчила глибокі проблеми не тільки в аудиторній реалізації навчального курсу, але і в концептуальному баченні його самими розробниками програм. Необхідність утворення корпусу навчально-методичного забезпечення і т. зв. фактор популярності зумовили появу певного обсягу напрацювань у галузі, однак проявлені первісно проблеми концепції літературної компаративістики в більшості випадків залишилися й поглибилися.

Окрім замалої частки якісної методичної продукції з курсу (з-поміж якої виділяються праці М. Ільницького, В. Будного, О. Бровко й деяких ін.),